

Nro. 4.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Pétsben Juliusnak 14 d'k napján 1797-ik
esztendőben.*

Olasz Ország.

A Mántuai kommandirozó Fr. Generál *Mil-*
lois, az oda való Municipalitáshoz egy irást
adván-bé, abban igen nagyon tsudálkozott azon,
hogy az egész világon nagy hirű Poéta *Virgilius*,
ámbar Mántuában született légyen is, még is az
ő emlékezetére ottan semmi *Monumentum* nem
vólna emeltetve; erre való nézve azon Muni-
cipalitást a' maga irásában arra kérte, hogy a' hal-
hatatlan emlékezetű *Eneis* szerzőjének, leg alább
egy olyan *simpla* piramist emelnének, a' melly
azt mutatná-meg, hogy hol született és hol élt
légyen ő. — Erre a' Mántuai Municipalitás min-
dea hiresebb mester embereit öszve gyűjtetvén,

azt kívánta tölleek, hogy kiki közüllök a' tsak most említett tzélra való nézve, rajzolna egy pirámist, mellyek közül a' jeg jobbnak itéltetett elkészítettetvén, az, arra a' helyre állittatnék-fel, a' mellyet a' *traditio* szerént leg igazabbnak lenni látnának, hogy *Virgilius* ott született volna. Ezen pirámis pedig mirtusból való bokrokkal, tserefával, és borostyán koszorúkkal vétetődjék környül, mellynek egyik oldalán fejl való irásúl *Virgiliusnak* ezen versei légyenek:

*Primus ego in Patriam mecum (modo vita supersit)
Aonio rediens, deducam vertice Musas.*

Primus Idumaeas referam tibi, Mantua palmas,

A' második oldalán:

. *Olim*
Nec spes libertatis erat, nec cura peculi

A' harmadik oldalán:

O Meliboe, Deus nobis haec otia fecit.

A' negyedik oldalán:

Nat. Pub. Virgilii Maronis Sacrum:

A' *Velentzei* kereskedésről azt írják, hogy az egészen meg-tsökkent, és minden, a' kinek van valamije, mellyet az el-vezéstől félthet,átkozzá a' *Revolutiót*; az ottan vólt vexeles házok közül némellyik *Augsburg*, némellyik *Helvétzia*, mások pedig másfelé költözödnek, hogy az ő hajó törést szenvedő állapotjokban, a' mit lehet a' vezedelemből ki-szabadittsanak.

Máylandból Jun. 26-kán. *Gen. Bonaparte*, a' *Velentzei* földet hét *Departementumokra* rendelte fel-osztattattatni ilyen móddal. 1) Hogy a' *Bresciai* *Departementum* a' *Minció* folyó vizéig terjedjen ki. 2) A' *Véronai* *Minciónál* kezdődvén-el, a' *Colonnai* földet is magában foglalja. 3) A' *Vicenzai* és a' *Bassanói* tartományok egy *Departementommá* tsináltassanak. 4) A' *Páduai* *Departementum*, az *Adriaticum* tenger mellett, a' *Pole-*

sino de Rovigo tartományával együtt, a' *Pó* vízéig terjedjen ki, ide nem értvén azt a' tartományt, a' melly *Ferrarához* tartozik. 5) A' *Feltre*, *Cadore*, és *Bellunó* tartományok légyenek egy Departementummá. 6) A' *Trevigó* tartománya, ki-vévén a' *Mestrei* circulust, *Coneglianóval*, 7) *Friaul* pedig *Montefalconéval*, légyenek egy egy Departementumok.

Ezen Departementumok közül mindeniknek a' közepiben légyen egy Igazgató Szék, a' mellynek 23 tagjai légyenek. — Minden közönségnek, a' maga népességéhez képest, több vagy kevesebb tagokból álló Municipalitássa légyen. Ezen igazgatást pedig olyan személyek folytatják, a' kiket arra a' Departementombeli kommandirozó Divisions Generál fog ki nevezni. — Ezen Ország igazgatásai közül mindenik, egy egy normát fog a' végett készíteni, hogy az igazság mi móddal szolgáltassék ki benne.

Az Olasz Orzági szélekről Jun. 30 kán azt írják, hogy a' *Velentzei* Császári követnek Báró *Homburnak* egy Kurir azt a' rendelést vitte volna, hogy *Velentzéből Máylandba* mennyen által, holott a' Frantzia Orzággal való békességbeli alkudozásban elé forduló titkos irásokat vigye, ez alatt pedig a' *Velentzei* foglalatosságokra *Corradinnak* légyen gondja. — A' *Velentzei* Municipalitás olyan parantsolatot adott ki, hogy 16 tól fogva 50 ezrtendősekig való minden polgárok, az újj nemzeti gárda listájába magokat bé irassák. A' nemeseknek a' magok jószágai mind visszá adattattak. — *Mántuában* újjolag egy nagy innepet akarnak fel-tartani, melly végett a' Centralis Administratió 100,000 livrákat tartozik öszve tsinálni. Ezen innep, 3 napok alatt, verset futásokkal, tüzi mesterségekkel, katonai gyakorlatokkal, 's több e' félékkal fog el tölttetni, annakutánna pedig, a' *Montenottei* tsatá emlékezetire egy nagy statua fog fel emeltetni. — A' *Velentzei* nagy számból álló Procuratorok, a' kik az elébbeni igazgatás ideje alatt, sokféle fából fáragtanak, most

egy summában mind le rakattattak. — A' *Velentzei Sabenicóban*, a' Frantzia Consul gyermekestől feleségestől együtt meg ölettetett. — A' *Velentzei Dalmátzián* túl a' *Cattarói* lakosok mellé, egy rakás Montenigrinusok tsátolták magakat hozzájuk, a' kik mind öszve 30,000-ren vagynak fel-fegyverkezve, és a' Fels. Császárnak akarják magokat alávetni. — A' Jun. 24-kén költ *Florentziai* tudósittások szerént, azon Országok lakossai generalis foedartiójokra való nézve, a' mellyek a' *Cisalpinai* Respublikához tartoznak, Gen. *Bonaparte* Jul. 9 két rendelte vala ki, a' kiknek egyik a' másikkal való egyesülések, a' tett planum szerént a' leg nagyobb pompával ment véghez. Úgy rendelte vala ugyan is *Bonaparte* hogy az Orzágnak egy óltár építettessék, a' melly körül minden tisztviselő ízemélyek, a' magok tisztviselői ruháikban megjelenvén, Respublikai Hymnusokat énekeljenek, és az ágyúk ropogásai között, a' *Cisalpinaiak*, a' Respublikához való hiveségre hiteket tegyék le, és az Olasz Ország mostani Protectorának, törvénytévőjének, *Bonaparténak* vivatat kiáltsanak. — Ezekután a' szabadság mellett a' tisztviselő ízemélyek, és a' katonaság tégye-le a' maga hitét.

Jun. 25-kén irják Olasz Orzágból, hogy a' mennyi arannyót, ezüstet, és drágaságokat a' Frantziák a' *Velentzei* földről el-takarítottanak, álmélkodásra méltó dolog, és hogy a' leg kissebb Ekklesiának is, a' maga templomában lévő képeit, *Reliquiait*, 's több a' féléket, drága pénzel kellett a' Frantziáktól meg-váltani, a' mellyből bé vett pénz, a' réájok vetett Contributiónál sokkal többre ment. — Tsak egyedül *Udinében* a' templombéli edényekből 22,000 untzia ezüstnél többet kaptanak.

Batáviai Respublika.

A' Batáviai truppoknak egy nagy része, a' melly a' nem sokára probálandó hadi expeditióra rendeltetett vala ki, és Hollándia északi tartományjaiban fekütt, *Helder* és *Texel* felé vette a'

maga útját. — Az élésre tartozó dolgok, és a' hadi eszközök már mind hajókra rakattattak. — Gen. *Daendels Zwollból* még nem ment vissza, a' hová azért ment vala el, hogy az ottan feküdt truppok magok vonagatások valóságos okát megtudhassa. — *Delftben* sem akart két kompanya hajóra ülni, hogy a' ki-rendelt helyre velek útra indulhassanak. — *Schiedámban* valamelly láрма ütvén-ki magát, annak le-tsendesítésére a' *Hágában* feküdt lovasság küldettetett-el. — A' Nemzeti Gyűlés azt végzette, hogy a' *Campeni* polgárok, és Igazgató Szék között támodott egyenetlenség le-tsendesítése végett, egy Commissió küldettesék oda. — A' Prussziai udvar rendkívül való követje *Báró Bielefeldt*, a' Nemzeti Gyűlés Praesidensének azt adta értésére, hogy ő a' maga udvaratól parantsolatot vett volna, a' Batáviai Igazgató Széknek, azt a' tudósítást tudtára adni, hogy a' Prussziai Ministerium azon pappirossok és protocollumak iránt, a' mellyeket *Secretarius Millingen* a' *Nymvégeni* kvártélyából *Véselbe* vitt vala, és a' mellyek iránt *Frantzia* Minister *Caillard Berlinbe* egy *Notát* küldött vala, a' szükséges rendelkezéseket immár meg-tette, és hogy ő (*Báró Bielefeldt*) a' dolognak továbbrá való folyása iránt is, a' Batáviai Igazgató Széket tudósítani el nem fogja múlatni.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* újjabb levelekből azt olvassuk, hogy az *Irlándiai* insurgensek közül mintegy 2000-ren adták volna fel-magokat újjolag. Ezen insurgensek közül egy arendás nevezetes móddal adta-fel magát, ki is tartván attól, ne hogy valamiképpen azon seregből valaki réá támodjan, a' melly közül magát ki-vonta, 16 embereit lóra ültetvén, kezekbe egy egy pistólyt adott, és maga előtt útra inditván, úgy ment bé *Dunkáld* városába, holott a' fegyvereket a' Magistratusnak által adván, annakutánna a' maga hiveségéről való hitét le-tette. — A' *Frantzia* Republikával való

békesség' ki elzközlésére, hogy újjonnan Lord *Malmesbury* neveztetett légyen ki, ezt a' *Londoni* levelek egy aránt erőssitvén, abban már nintsen miért kételkedni, a' kivel Lord *Morpeth*, a' Gróf *Carlisle* fia, a' kiről a' közelebb ment levelünkben is emlékeztünk, mint követtségbéli tanátsos Úr, úgy fog el menni. — A' *Londoni* békesség szerző követ számára el-küldettétvén *Párisból* a' passus, Director *Barthelemy*, Lord *Grenville*hez egy a' mellett küldött leveliben, igen barátságos kifejezésekkel élt, jelentvén abban, hogy a' békesség helyre állását millyen erőssen kívánja ő. — *Richard Parker* a' maga tselekedetért kérdőre vonattatván, három elé való személyeket adott ki, a' kik a' flotta fel támodásának nagy szerző okai vóltanak, és ezek azonnal el is fogattattanak — a' kiknek ki adattatásokért *Richard Parker* olyan reménységgel kezdett lenni, hogy azért ő pardont fog nyerni magának.

* * *

A' *Muszka* és *Angliai* udvarok között Febr. 21 kén kötöttett, és Máj. 17 kén ratificaltatott kereskedésbeli tractatus, a' *Königsbergből* Jun. 19 kén költ tudósittások szerént, e' következendőket foglalja rövideden magában: Hogy a' tsak most emlitett hatalmasságok Európai minden Statussaikban, mind a' hajókázás, mind pedig a' kereskedeésre való nézve, az ő jobbágyaiknak tellyes szabadság engetődjék, és mind a' két hatalmasságok emberei, egyik a' másik Birodalmában úgy fogadtassanak, mint a' velek leg nagyobb barátságban elő nemzetek. — A' *Nagy Britanniai* polgároknak szabadságokban fog állani, hogy a' bévinni meg tiltatott portékákon kívül, minden egyéb portékákat, *Muszka* Ország tartományába bévihessék, ottan magazinumokba rakhassák és darabjába (en gros) el-adhassék, vagy pedig más portékákkal el tserélhessék, és hogyha a' szükség hozná magával, polgárokká is lehetnek. — Hasonló módon tselekedhetnek a' *Muszkák* is *Nagy Britanniaiban* és *Irlándiában*, a' hol magoknak

minden portékákat nemcsak szabadon megvehetnek, hanem onnan ki is vihetik, ide nem értvén egyedül a' pénzé veretett ezüstet. — Mind a' két hatalmasságok emberei, a' mint *Muszka Országban*, úgy *Nagy Britanniában* és *Irlándiában* is a' magok portékáikról való harmintzadot megfizetik. — A' *Nagy Britannia* lakossai, a' melly portékákat *Muszka Országban* fognak megvásárolni, azokat olyan folyó pénzel fizethetik ki, mint a' millyent az ő el-adattatott portékájokért kaptanak. — Mind a' két hatalmasságok emberei, azokban a' Statusokban, a' mellyekkel a' contraháló felek közül valamellyik, vagy most háborúban volna, vagy pedig ezután fogna háborúba elegendni, szabadon járhatnak, kelhetnek, adhatnak, vehetnek, mindazonáltal azon feltétel alatt, hogy ők az ellenségnek semmiféle hadi munitziot ne vigyenek, és se a' szárazon, se pedig a' vizen ostrommal körül vétetett helységekhez ne is közelítsenek, különben minden hadi eszközökhöz tartozandó portékák confiscaltatnak ugyan, de sem a' hajó, sem a' rajta más egyéb féle portékákkal lévő emberek, hátra nem fognak tartatni. — Hogyha a' mostan contraháló hatalmasságok között valamiképpen háború fogna támodni, tehát az egyik, vagy a' másik hadakozó fél emberei, hajói, portékái, tellyességgel el nem tartoztatnak, nem confiscaltatnak, hanem nékiek, hogy az ő portékájok iránt disponalhassanak, és magok is el-mehessenek, arra leg alább is egy elzendő fog engedtetni. — A' *Nagy Britanniai* kereskedőknek szabadságokban fog állani, hogy magoknak a' *Muszka városokban St. Pétersburghban, Moskauban, Archangelben, Rigában, Revalban* házakat épithessenek, vásároljanak, vagy szállásul ki-szegődhessenek, és hogy sem a' fennebb megnevezett, sem pedig a' fekete tenger kikötő helyeiben lévő házaikba, szállók ne rakattassanak, és a' *Muszka Orzági, Nagy Britanniában, vagy Irlándiában* lévő kereskedőknek is, ehez hasonló jussok legyen. — A' *Muszka Országban* lévő *Nagy Britanniai* kereskedők, a' magok processussokra

való nézve, a' Commerciale Collegium itélete alá fognak vettettetni. — Mind a' két rendbéli kereskedők, a' magok jegyző könyveiket, a' törvénytévő széken kívül másútt elé adni nem köteleztetnek. — A' mi a' portékáknak az Országba bé, vagy onnan ki való viteleket illető vámokat és harmintzadokat nézi, ezekre való nézve is, mind a' két hatalmasságok, az egyik a' másik embereivel úgy bánnak, mint a' velek leg szorossabb barátságban lévő nemzetekkel. — Ezen kereskedésbeli Tractatus, az utolbszori Commercialis Tractatus terminussa el telésetől fogva számlálva, 8 ez-tendőig tartattassék.

Frantzia Respublika.

A' *Párisi* Jun. 24-kén költ levelek azt hirlelik, hogy az oda való törvényt-tévő test, és a' végre hajtó hatalom között lévő egyenetlenség, napról napra, mind inkább inkább nevededik. — Az újj Repraesentansok ez előbbenieknél sokkal szemesebbek lévén, a' Directorium tselekedeteit szemmel tartják, és annak hatalmát keskenyebb határok közti kívánják szorittani. — Némellyek a' Directoriumot azzal vádolják, hogy az Ország jövedelmével pazérló módon bánik, és hogy annak hová való tételiről számot adni nem akar. — Mások pedig az 500 személyekből álló tanátsra panaszolnak, azzal vádolván azon Tanáts tagjait, hogy nekik személyes gyűlölségek és irigységek lévén a' Directorium tagjaira, innen a' Directoriumot szánt szándékkal olyan környülállások közé akarják ejteni, hogy vagy akar vagy nem, néki békességet kellessék kötni, a' mellyről nem régiben is ilyen foglalatú irott tzedulákat raggattak fel a' *Páris* kö falaira: „Te Directorium alúfzal! Alúgyál tsak, mert a' *Vulkán* tüze magát az ő nagy erejiben ki ütven, a' szabadság barátjait majd mind el nyeli, és te is abban fogod a' magad temető helyedet találni.”

A' Jákobinusok nem nyughatván a' magok bőrökben, alattomban újjolag áskálodni kapálad-

ni kezdettenek, és a' mint az aspectusok mutatják, Frantzia Országban mindenek újj formában akarnak öntettetni. — Az Úr napi processiók, a' *Párisi* templomokban nagy pompával tartottattanak; a' *St. Rochi* templomban 2000 livrákból álló alamisna gyűjtettetett. — *Berbier* és *Meunier* nevezetű polgárok, a' *Baboef* processussában hamiss tanúbizonyságot tévén, a' halálos véikeket vizsgáló törvényt tévőszék által, azon tselekedetekért 20 esztendei fogságra büntettettenek. — A' *Jáko-*
binusok a' *Theophilantropium* nevezetű klubat is a' magok részekre akarták vonni, a' melly a' mint egy *Párisi* közönséges újság levél hirteli, tsupán tsak olyan emberekből áll, a' kik a' magok öszve lett gyűléseikben, a' jó erköltsekre oktató és intő irásokat olvasnak, és a' kegyességre noható énekeket énekelvén, azután imádkoznak.

Az 500 személyekből álló Tanáts, két régtől fogva ártatlanúl szenvedett személyeknek szolgálhatta ki az igazságokat, úgymint a' guillotiniroztatott *Egalité Filep Orleáni* Hertzeg özvényének *Penthievrei Adelfeid Máriának*, és a' Királyi vérből való *Bourboni* vólt Hertzeg *Continak*, kiknek jószágai sequestraltatva lévén, most már azoknak Frantzia polgári jussal való birtokaikba tettettek visszá. — *Bonaparte* felöll, annak kezdett hire futamodni *Párisban*, hogy ötet a' Directorium valamelly igen fontos tárgyú conferentzia tartásra való nézve, *Párisba* menni idézte vólna. —

Párisban újjra egy tsalárd és álnok emberekből álló complot jött világosságra, a' mellynek tagjai *Chemiai* mesterség által, a' pappirosról az irásokat úgy le tudták venni, hogy a' rajta vólt irásnak semmi nyomát se lehetett észre venni; ezek annakokáért a' kezekbe akadott *missilis*, vagy más egyéb különben tsekélységet magokban foglaló, de subscribalva lévő levelekről, a' subscription fejlől lévő irásokat említett mesterségek által le-törölvén, azoknak helyekbe *Obligatoriat, Contractust, Veksel* leveleket, 's több a'

féléket irtanak, mellyek által nem kevés embereket károsítottanak meg. — Az Emigrans Frantzia papokról *Strafsburgból* azt írják, hogy ámbár az ellenek hozattatott törvény még el nem töröltetett legyen is, de olyan reménységgel lévén, hogy a' Frantzia Országgló szék az ő bátran való vissza meneteleket annyival is inkább meg fogná engedni, mivel ha az ő üldöztetések továbbra is tartana, a' Frantzia nemzet nagyobb része, a' maga Religióját újjolag bé-vévén, mellettek nyilvánosságosan fel-fogna kelni, azért már rakással kezdettenek volna Frantzia Országba vissza térni. A' *Párisi* levelek pedig azt hirtelik, hogy az Emigrans papok vissza meneteleket, és a' vallásbeli szabadság gyakorlását, a' Jákobinusok kezdték volna ellenzeni. — Hogy *Lyon* mellett 15 — 16000 emberekből álló tábor fog le-telepedni, némelyek bizonyosnak tartják lenni. — Az északi *Amériikai* egyesült Statusok Respublikája, és a' Frantzia Respublika között való egyenetlenség, olyan nagy mértékben vagyon, hogy az Amériikaiak már nem is mernek *St. Domingo* felé evezni. — A' *Jó Reménység Foka* felől egy Frantzia író azt a' *projectumat* tette, hogy azt sem a' Hollandusoknak vissza nem kellenék adni, sem pedig az Anglusok kezénél nem kellene hagyni, hanem szabad kikötő helyé tévén, annak neutralitassa felől az Európai minden hatalmasságok áljanak jót, mivelhogy az *Indiai* hosszú útról jöven, azon hely az útozásban el-fáradott tengeri hatalmasságok ki-nyugvásokra leg alkalmasosabb helyül szolgálhat. — Azt projectálja továbbá ezen Frantzia író, hogy az Anglusokat arra kellenék birni, hogy ők Frantzia Orzágnak azokat a' hadakozó hajóikat mind adják vissza, valamellyeket a' Frantziáktól nem a' tsatában, nem erőszakkal, fegyverrel, hanem *Toulonnál* el-árulás által vettenekek. — A' Jun. 27 kén irt *Párisi* levelek azt hirtelik, hogy a' *Lillébe* el-ment polgár *Colchenen* kívül, azon napnak reggelin *Pleville Pellay*, más nap pedig *Maret* is arra felé szándékoztanak volna útra indulni. — Ezen tsak most meg nevezett

levélből olvassuk azt is, hogy a' Directorium a' maga meghatározását értésére adta volna *Bona-parténak*, hogy ő a' Helvétziaiakkal való barátságot, továbbrá is fenn akarja tartani.

Doctor *Schult* a' vének tanátsának nem ré- giben egy olyan kézi írást, manuscriptumat adott- bé, a' melly 135 rendekben, és pálma levelekre írva, a' *Chinai* Országlásbéli jussát foglalta ma- gában. — Ezen manuscriptum tellyes tisztelettel irattatván-bé a' protocollumba, annakutánna a' könyvtárba, bibliothekába bé-tétetett. — Az 500 személyekből álló tanátsba, a' *Pichegrü* helyibe, polgár *Henri Lariviere*, a' vének tanátsába pedig, polgár *Bernárd St. Afrique* neveztettenek Prae- sereknek.

Német Ország.

A' *Neuwiedi* hid sántzainak bé töltéseket nem- tsak egy, hanem több közönséges levelek is el- hirlelték vala, mellyről *Neuwiedban* még eddig elé nemtsak az hogy semmit nem tudnak, hanem a' mint onnan Jun. 22 kén írják, annak meg-újjittá- sán keményen dolgoznak. — Generál *Hoche* Jun. 23 kán érkezett meg *Koloniából*, és még azon a' napon *Páris* felé felytatta a' maga útját, a' ki midön Jun. 22 kén *Neuwiedben* lett volna, olyan parantsolatot adott vala ki, hogy más nap az ot- tan lévő minden Frantzia Commissariusok, és más rendbéli Frantzia tisztviselők, *Neuwiedből* taka- rodjanak-ki.

Generál *Werneck*, a' mint mondják, a' maga jószágába menvén, a' kommandót Gen. *Spork* vé- szi a' kezihez. — A' *Rénus* jobb partyán lévő Frantziák száma, mintegy 40 — 50,000-re vettet- tetik, a' kiknek tisztyei, a' tábortól való el-távo- zásra igen rövid időre nyernek magoknak szabad- ságot. — Jul. 2 kán *Ulmán* keresztül egynéhány rendbéli ágyúk és munitiós szekerek takarodta- nak *Augsburg* felé. — Az *Augsburgi* gárnison 2000 emberekből áll. — Az *Ulmai* őrizeten 3000 em- berek és 240 tisztek vagynak, a' holott való kom-

mandót, a' mint a' hire, Gen. *Kospoth* fogja a' kezihez venni, a' várbeli kommandó pedig Májor *Dedovichnál* marad. — A' *Württembergi Kirchheimi* circulusban, Jun. 20-kán igen hemény jég eső járt, a' melly által okoztatott kár, mintegy 264,502 forintokra vettettetik. — A' *Düsseldorfi* erősségnek keményebbé való készítésére, a' *Bergi* Hertzegségből, nagy siettséggel kellett 500 embereket ki-rendelni, a' kik a' rajta dolgozó 300 Frantziának segittségre legyenek. Ezen hirtelen való dolgozásnak hogy mi lehessen az oka, a' midőn tsaknem mindenek a' békesség felől beszéllenek, azt tudni nem lehet.

Frankfurtból Jul. 2-kán. A' *Nidda* mellett lévő Frantzia truppok iránt annak kezdett vala hire futamodni hogy ők olyan parantsolatot vettének vólna, hogy magokat útra indulolag készen tartsák, melly végett négy napra való kenyerekről és husaikról is jó idején gondjok légyen. — De *Friedbergből* ezzel ellenkezőt irnak, a' hová Jul. 1-ső napján egy Frantzia Kurir olyan parantsolattal érkezett-meg, hogy a' fő kvártély a' maga helyiből tellyességgel ki ne mozdúljon. — Az *Ehrenbreitsteini* vár, holmi élésre tartozó dolgokkal úgy meg-rakattatott, hogy két esztendeig sem emészthetnék meg azokat, és a' magazinumokból most is semmit ki nem vésznek, hanem a' mi életre való dolgokra szükségeik vagynak, azokat *Máintzból* herdják az ő számokra. — Tsak magyar bor annyi vagyon benne, hogy kupáját a' katonáknak 12 stüberért mérik. — A' *Württembergi* felső circulusban *Urachban*, a' jég eső által Jun. 20-kán okoztatott kár, egy tonna aranyra betsültetett, holott egy tyúk tojasnyi nagyságú jegek hűlván, harmad nap múlva is lehetett a' mezőn olyanokat találni, mintegy galamb tojás a' mekkora, melly miatt 12,000 embereknél többen jutottanak szegénységre. — A' közelebb múlt hónapnak 28-kán, dél előtti 10, 11 óra tájban, *Neuenöttingenben* tűz támadván, igen kevés idő alatt 187 házak égtenek-el benne, melly alkalmatossággal egynéhány emberek, de nevezetesen

egy 5 esztendőös kis gyermek, szánakozásra méltó képpen lett a' kegyetlen tűz áldozattyává, a' lakosok pedig egynéhány 100 ezer forint árra kárt vallottanak.

Elegyes Tudósittások.

A' *Bétsbe* jött Török követnek, *Ibrahim Efferdinek*, a ki magávl 12 gyönyörűségire szolgáló személyeket hozott, minden hónapra 10,000 forintokat fizettet a' Fényes Porta, a' *Bétsi* vexleresek által. — A' *Provintzia* Gróf, mintegy 100 Frantzia nemesekkel együtt, *Braunschweigban Blankenburgban* lakozik; az *Artésiai* Gróf pedig *Skotziában Edimburgban* mulatoz. — *Poitou* tartományában, Frantzia Országban, két organisták egy új organát találtak fel, mellyet ők beszéllő organának neveztenek, a' minthogy azon organa által beszéllenek is egyik a' másikhoz. — Ezen organa neme által, minden könyveket elolvashatnak; az organának 24 tonussai vagynak, melyek a' betűket jelentik, a' mással együtt hangzó betűket, *Consonansokat* a' fél tonusok által fejezik ki. — Ez igen nevezetes találmány, és mind a' két organistát *Párisba* idézték, hogy ottan a' magok találmányaikat mutassák meg.

Párisból Jun. 27-kén ekképpen irnak: Az Európa politikája nagyon megkezdett változni; miólta az *Austriai* udvar, a' Frantzia Respublikával békességbéli szerződésre lépett, és a' déli hatalmasságok a' békesség megkötésében foglalatoskodnak, az északi hatalmasságok, az *Aequilibrium* meg tartására való nézve, szükségesnek kezdettek tartani, egymással szorossabb barátságban lenni.

Zemlinből Jun. 30-kán azt irják; hogy ottan azon hónap 27 és 28 kán, olyan elszenvedhetetlen meleg vólt, a' millyenhez hasonlóra, a' legvénebb emberek közül is egy sem emlékezik, és úgy tettzett, mintha a' nap melege, mindent megakart vólna emészteni. — Az embereknek e' miatt való félelmeket az akkor vólt kemény szél is,

nem hogy kissebbítette volna, sőt inkább megnevelte, mivel a' szél egyébkor a' meleg levegőt szenvedhetőbbé szokta tenni, de ekkor ellenkező módon járt a' szél is, mivel azon két napokon, a' kire a' szél réá futt, úgy tettett, mintha tüzes láng járult volna hozzája. — Az úton álló tolvajoktól *Zemlin* felé nintsenek bátorságban az útozók, a' minthogy *Essegről* egy arra felé menő kereskedőt nem régiben a' tolvajok mindenitől megfosztattanak. — A' tolvajok bándájából haton, pardont kértenek ugyan magoknak a' regimentől, a' melly meg fogé nékik adattatni, vagy nem? azt még tudni nem lehet. — Hogy *Sophia* körül nagy számú truppokból álló corpus fog ölzve gyülekezni, azt bizonyosnak lenni hirlelik, de hogy az a' corpus merre fog annakutánna tartani, az iránt valamit közönségesen tudni nem lehet. — Magyar Országának sok helyein, és *Sclavoniában* is az idén igen rossz termés vólt. — A' *Novii*, *Dubitzai*, és *Berbieri* Törökök *Konstántzinápolyból* egy építő mester embert várnak hozzájuk küldtetni, a' ki az oda való várakat jó állapotba tétettesse. — A' *Bosniai* Törökök nem zsákkal ijedtenek meg rajta, hogy a' *Velentzei* földön a' *Frantziák* olyan szerentsés lépéseket tésznek.

Gen. Bonaparte 20,000 emberekből álló collonnét szándékozik, a' *Gen. Victor* vezérlése alatt, *Románia* felé útra indittani, a' melly sereggel hogy mit akarjon, azt még közönségesen tudni nem lehet.

Magyar Ország.

Bihar Vármegyéből Jun. 20 ik napján. Itt egy helységben, egy szegény nemes ember felesége egy olly olly eleven leány formájú magzatot szült e' világra, kinek a' feje tetején vólt két dióni nagyságú golyóbisba a' szeme gombja, igen kitsiny fülei alatt két szarvai, ki-nyúlt nyelve igen nagy, fel-fitsorodott ajaka, inyei két fogakkal meg rakva, a' nyak szirtja helyén hátul egy nagy darab hús tsüggött, azon alól egy lyúk vólt a' nyaka

helyén; de nyaka nem lévén álla kaptzája sem vólt, hanem a' vállalai egy formák vóltak a' fejével, dereka, kezei és lábai épek vóltak. Születése után egynéhány fertály órával meg-hólt.

Zemplén Vármegyének Gesztely nevű helységében nem régiben meg-halálozott Titt. Csicseri Orosz Zsigmond Úr, kinek tselekedetei miatt, az egész Magyar Hazában hire vólt. Még halála előtt kezitett magának fejfára való verseket, mellyek közül a' következők leg jobban tettettek nékie:

*Iste Sigismundus, quem novit perbene mundus,
Hunno patre satus, Russus de stirpe vocatus,
Praeda jacet mortis, fuit etsi corpore fortis.
Vinceret ut mortem Martis perceperat artem,
Est tamen hic victus, quia mortem non capit ictus.*

Kis-Hontban Jul. 2 ik napján. Ezen megyebeli nemesek Tek. Róth Ferentz Vice-Ispán Úr fáradhatatlan szorgalmatossága, álhatatos vigyazása, és okos rendelése mellett, több érdemes tiszt-társai hasznos segedelmekkel, Rimaszombat várása szembetűnő hűségével a' fel-ülésre meg-kivántott szükségesebb eszközökkel és dolgokkal elkészülvén, hogy mindenek az Isten ditsőségére és a' Hazajavára légyenek, úgy intéztett a' munkába vett fel üles, hogy az el-indulást megelőző napon, úgymint Jun. 11-ikén, bé-menvén mind a' három valláson lévő insurgens vitézek a' magok templomaikban, nagy áhétatossággal ajánlották magokat az Isteni gondviselésbe.

Nevezetesen, mivel az itten fel-ülteknek nagyobb része Rimaszombati Reformatus Nemesekből áll, mindnyaján meg-jelenvén a' Reformatum templomban, fellyebb említett Vice Ispán Úr, Fő Hadnagy *Kende János*, és All-Hadnagy *Kubinyi András*, és a' Tek. Vármegye nagyobb része jelenlétekben, Rimaszombati Ref. Prédikátor T. T. *Harsányi Sámuel* Úr elsőben egy közönséges könyörgést mondván az egész Gyülekezettel, Fels. Királyunk szerentsés és bóldog uralkodásáért, Ta-

nátsosiért, Magy. Hazánkért minden nagyobb 's kissebb rangú tiszviselőkért, a' fel ült vitézi seregért, és minden karba 's rendbe helyezettékért, fel-vette elmélkedésre *Sz. Lukats III-ik Rész. 14 ik versét.* A' Vitézeknek ezen kérdésekre: *Mi pedig mit tselekedjünk?* meg-mutatta a' fellyebb nevezett T. Prédikátor Úr, hogy minden jó hazafiú köteles legyen Hazaja, Királya, nemessi szabadsága védelmezésére. Ezen hathatós beszédjet, hasonló hathatós, és a' fel ült nemes vitézekre alkalmaztatott buzgó könyörgéssel rekesztette-bé, 's a' következő érzékeny versekkel botsáttotta ki őket a' templomból:

Mennyetek Barátim az Úr veletek lész,
 Segedelmetekre e' Felség mindég kész;
 Erőt, bátorságot, kegyelmet, 's védelmet
 Ad mindenben néktek ditső segedelmet.
 Haza hoz nemesi kivánt ditsőséggel
 Tsak ötet félyetek tiszta kegyességgel,
 Szeressétek egymást, ne veszekedjete,
 Soha egymás ellen ne törekedjete.
 Egy sziv, egy akarat, vitézségtek légyen,
 Így nem fog rajtatok esni semmi szégyen.
 Isten, Király, Haza, 's nemesi szabadság
 Éllyen, 's virágozzon törvényes igasság.
 Ezt buzogja szátok e' légyen dallatok
 Hazánk védelmére ezzel marsollyatok;
 Így meg áld titeket, 's minket békességgel
 Az Úr, 's nem lesz mindég ügyünk ellenséggel.
 Mennyetek, hozzatok haza békességet
 Alhatatos belső 's külső tsendességet.
 Noha nagy személyes, 's nemzetséges bűnünk
 De mivel buzogni ezért meg nem szününk.
 Hisszük, hogy meg hallya az Úr kérésünket,
 Meg-tartya, 's meg áldja szegény nemzetünket.

* * *

A' közelebb ment Kurirban, a' 37-dik lapnak 17-dik során, méltoztassanak a' jó olvasok *Cispanai* helyett *Cisalpinait* olvasni.